

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การนำเสนอเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ประจำ เขตการศึกษา" นี้ มุ่งที่จะสร้างเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำเกณฑ์ประเมินที่ได้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานบุคคล เพื่อให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานได้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และวิธีการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อนำเสนอเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ประจำ เขตการศึกษา โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงาน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ประจำ เขตการศึกษา ทั้งงานประจำและงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ถือปฏิบัติ

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยคณะศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ทุกคนที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ตามเขตการศึกษาต่างๆ ในรอบปีงบประมาณ 2526 จากการสำรวจ จำนวนศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2526 ปรากฏว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 323 คนในจำนวนนี้เป็น ศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศการสอน 197 คน ศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศการบริหาร 63 คน และศึกษานิเทศก์ฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษา 63 คน กลุ่มประชากรแยกย้ายกันปฏิบัติหน้าที่ตามเขตการศึกษาต่างๆ 13 เขตการศึกษา ดังที่ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนศึกษานิเทศก์ เขตที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีงบประมาณ 2526

ศึกษานิเทศก์ฝ่าย หน่วยงาน	นิเทศการสอน	นิเทศการบริหาร	วิจัยและบริการ	รวม
เขตการศึกษา 1	17	5	3	25
เขตการศึกษา 2	13	6	6	25
เขตการศึกษา 3	13	6	5	24
เขตการศึกษา 4	10	5	4	19
เขตการศึกษา 5	23	1	1	25
เขตการศึกษา 6	15	5	6	26
เขตการศึกษา 7	14	5	6	25
เขตการศึกษา 8	20	4	6	30
เขตการศึกษา 9	17	7	7	31
เขตการศึกษา 10	16	5	6	27
เขตการศึกษา 11	18	5	8	31
เขตการศึกษา 12	16	5	3	24
เขตกรุงเทพมหานคร	5	4	2	11
รวม	197	63	63	323

ในการทำการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรเป็น 2 กลุ่มคือ
กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์งานและทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นเกณฑ์
ประเมินผล เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Clustered Random
Sampling) โดยการจกกลุ่มเขตการศึกษาตามภาคภูมิศาสตร์ แล้วจับฉลากเลือกตัวแทนมา
ภาคภูมิศาสตร์ละ 1 เขตการศึกษา รวมได้ 4 เขตการศึกษา คือ ภาคกลาง ได้แก่ เขตการ
ศึกษา 1 (จังหวัดนครปฐม), ภาคใต้ ได้แก่ เขตการศึกษา 3 (จังหวัดสงขลา), ภาคเหนือ

ได้แก่ เขตการศึกษา 7 (จังหวัดพิษณุโลก) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขตการศึกษา 11 (จังหวัดนครราชสีมา) ใช้ประชากรในกลุ่มศึกษานี้เป็นหลักทุกคนในเขตการศึกษา ดังกล่าวเพื่อทำการศึกษา 2 ครั้งคือ ครั้งที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์การปฏิบัติงานที่ปฏิบัติมาในรอบปีงบประมาณ 2525 และครั้งที่ 2 ใช้ศึกษาความคิดเห็นเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นเกณฑ์ประเมินผล

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ใช้ศึกษาความคิดเห็นแบบประเมินผล ได้แก่คณะศึกษานิเทศก์ เขตทุกคนที่ปฏิบัติงานในอีก 9 เขตการศึกษาที่นอกเหนือไปจากกลุ่มที่ 1 ได้แก่ เขตการศึกษา 2 (จังหวัดยะลา) เขตการศึกษา 4 (จังหวัดภูเก็ต) เขตการศึกษา 5 (จังหวัดตราดบุรี) เขตการศึกษา 6 (จังหวัดชลบุรี) เขตการศึกษา 8 (จังหวัดเชียงใหม่) เขตการศึกษา 9 (จังหวัดอุดรธานี) เขตการศึกษา 10 (จังหวัดอุบลราชธานี) เขตการศึกษา 12 (จังหวัดฉะเชิงเทรา) และ เขตกรุงเทพมหานคร รวมมีจำนวนทั้งสิ้น 218 คน ในจำนวนนี้เป็นศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศการสอน 138 คน, ศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศการบริหาร 39 คน และ ศึกษานิเทศก์ฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษา 41 คน กลุ่มตัวอย่างแยกย้ายกันปฏิบัติงานอยู่ตามเขตการศึกษาต่างๆ ดังที่ปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนศึกษานิเทศก์ เขตซึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นในแบบประเมิน

หน่วยงาน	ศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศการสอน	นิเทศการบริหาร	วิจัยและบริการ	รวม
เขตการศึกษา 2	13	6	6	25
เขตการศึกษา 4	10	5	4	19
เขตการศึกษา 5	23	1	1	25
เขตการศึกษา 6	15	5	6	26
เขตการศึกษา 8	20	4	6	30
เขตการศึกษา 9	17	7	7	31
เขตการศึกษา 10	16	5	6	27
เขตการศึกษา 12	19	2	3	24
เขตกรุงเทพมหานคร	5	4	2	11
รวม	138	39	41	218

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งนำเสนอเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์
เขต ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้คือ

1. ขั้นวิเคราะห์การปฏิบัติงาน ก่อนที่จะสร้างเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน
ผู้วิจัยได้ขออนุมัติจากกรมสามัญศึกษาเพื่อขอทำการวิเคราะห์งาน เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว
ผู้วิจัยได้เดินทางไปทำการวิเคราะห์งานทั้งจากเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากร
กลุ่มที่ 1 ณ สำนักงานศึกษาธิการเขต ทั้ง 4 เขต (ที่ระบุไว้แล้ว) ทำการพิจารณาโดย
ละเอียดว่า จากงานที่ศึกษานิเทศก์ทุกคนและทุกฝ่ายปฏิบัติมาในรอบปีงบประมาณ 2525 นั้น
มีงานอะไรบ้างที่ศึกษานิเทศก์ต้องทำ, งานนั้นๆ ต้องทำมากน้อยเพียงใด, งานนั้นๆ ศึกษา-
นิเทศก์ เขตต้องอุทิศเวลาให้มากน้อยเพียงใด, และ งานนั้นๆ มีคุณภาพอยู่ในมาตรฐานระดับใด
และในการวิเคราะห์งานนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวิเคราะห์งานขึ้นเองเพื่อใช้ในการวิเคราะห์
โดยดัดแปลงแก้ไขมาจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เมื่อจบโครงการ
(กน.08) เพื่อให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการศึกษา

จากการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน สามารถจำแนกงานของศึกษานิเทศก์ได้เป็น
5 หมวดใหญ่ๆ ด้วยกันคือ งานการนิเทศติดตามผลและประเมินผล, งานการประชุมอบรม
สัมมนา, งานเกี่ยวกับการผลิตสื่อ คู่มือครู และนวัตกรรม, งานการศึกษาค้นคว้าทดลองและวิจัย
และงานด้านการพัฒนา ปรับปรุงและส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

นอกจากนี้ ในขณะที่ทำการวิเคราะห์งาน ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่า ในการปฏิบัติ
งานต่างๆ ของศึกษานิเทศก์นั้น ศึกษานิเทศก์น่าจะจะได้แสดงพฤติกรรมบางประการอันจะช่วย
ให้งานต่างๆ นั้นสำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พฤติกรรมต่างๆ นั้นจะมีความสำคัญต่อ
การปฏิบัติงานพอสมควร ผู้วิจัยจึงได้สอบถามถึงพฤติกรรมเหล่านั้นจากคณะศึกษานิเทศก์ ใน
ขณะที่ทำการวิเคราะห์งานและสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วประมวลเข้ากับความ
เห็นของผู้วิจัยเอง รวบรวมขึ้นเป็นรายการประเมินพฤติกรรมการทำงานของศึกษานิเทศก์
อีกด้วย

2. ขั้นการสร้างแบบประเมินผลและแบบสอบถาม นำผลการวิเคราะห์การปฏิบัติ
งานที่ได้มาจัดหมวดหมู่ เพื่อกำหนดเป็นรายการประเมินผลลงในแบบประเมิน ผลจากการ

วิเคราะห์งานนี้สามารถแยกกำหนดเป็นรายการประเมินในแบบประเมินได้ 2 แบบ คือ

ก. เกณฑ์ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ เป็นเกณฑ์ประเมินความสามารถในการปฏิบัติมาใช้ประเมินร่วมกันสำหรับศึกษานิเทศก์ทุกคน ลักษณะงานที่ใช้ประเมินร่วมกันมี 3 หมวดคือ งานการนิเทศติดตามและประเมินผล, งานการประชุมอบรมและสัมมนา, และ งานการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานทางวิชาการของหน่วยงานและของโรงเรียน มีรายการประเมินทั้งสิ้น 20 รายการ

ข. เกณฑ์ประเมินคุณภาพผลงานศึกษานิเทศก์ เป็นเกณฑ์ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งแยกออกเป็น 3 ชุดตามฝ่ายปฏิบัติงานของแต่ละคน คือ ฝ่ายนิเทศการสอน, ฝ่ายนิเทศการบริหาร และ ฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษา ลักษณะงานที่ใช้ในการประเมินคุณภาพผลงานได้แก่ งานการผลิตสื่อ คู่มือครูและนวัตกรรม และ งานการศึกษา ค้นคว้า ทดลองและวิจัย มีรายการประเมินทั้งสิ้นชุดละ 20 รายการ

นอกจากแบบสอบถามซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งสองแบบที่สร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์งานแล้ว ผู้วิจัยยังได้สร้างแบบประเมินที่เห็นว่ามีค่าสำคัญนอกเหนือไปจาก 2 แบบประเมินที่กล่าวมาแล้ว เพื่อใช้ประเมินเป็นผลการประเมินรวมสำหรับศึกษานิเทศก์ทุกคนอีก 2 แบบคือ

ค. เกณฑ์ประเมินพฤติกรรมหรือขบวนการในการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ประเมินพฤติกรรมที่ศึกษานำจะแสดงออกในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ พฤติกรรมที่มุ่งประเมินเหล่านี้ได้แก่ ความขยันขันแข็ง ละเอียดรอบคอบและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน, ความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหา, ความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา, ความมีระเบียบวินัย เชื่อฟังกฎ ระเบียบ และปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน, และ พฤติกรรมทั่วไปในการปฏิบัติงาน มีรายการประเมิน 20 รายการ

ง. เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะเฉพาะตัว ใช้ประเมินบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของศึกษานิเทศก์ทุกคน ซึ่งคุณลักษณะหรือบุคลิกภาพเหล่านี้ แม้ว่าจะไม่ปรากฏเป็นผลงานโดยตรง แต่ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ในอันที่จะช่วยจูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้รับการนิเทศมีความเลื่อมใส สรทศฯ เต็มใจร่วมปฏิบัติงานด้วยทำให้การปฏิบัติงาน

ประสพผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้เช่นเดียวกัน แบบสอบถามชุดนี้มีรายการประเมิน 10 รายการ

สรุปได้ว่า เกณฑ์ประเมินผลที่สร้างขึ้นมีด้วยกันทั้งสิ้น 4 แบบประเมิน สร้างในลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดค่าประเมินเป็นตัวเลข 1 ถึง 5 (เห็นค่าน้อยที่สุด ถึง เห็นค่ามากที่สุด)

นอกจากเกณฑ์ประเมินผลทั้ง 4 แบบประเมินแล้ว ผู้วิจัยยังได้สร้างแบบสอบถามขึ้นอีกหนึ่งชุด เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ แบบสอบถามสร้างขึ้นเป็นแบบ Checklist และเติมข้อความ (Open-ended) เป็นการสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเสนอแนะวิธีการจัดดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ จำนวนแบบสอบถาม 10 ข้อ และ การให้ความเห็นในการจัดลำดับความสำคัญของแบบประเมินและให้อัตราส่วนคะแนนของแบบประเมิน อีก 2 ข้อ รวมเป็น 12 ข้อ

เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและมีความสะดวกในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้จัดชุดแบบสอบถามเสียใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ฉบับคือ

ฉบับที่ 1 เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ แยกออกเป็น 4 แบบประเมินคือ

แบบที่ 1 เกณฑ์ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์

แบบที่ 2 เกณฑ์ประเมินพฤติกรรมและขบวนการในการปฏิบัติงาน

แบบที่ 3 เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะเฉพาะตัว

แบบที่ 4 เกณฑ์ประเมินคุณภาพผลงานศึกษานิเทศก์ แยกเป็น 3 ชุดคือ

– เกณฑ์ประเมินคุณภาพผลงานศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศการสอน

– เกณฑ์ประเมินคุณภาพผลงานศึกษานิเทศก์ฝ่ายนิเทศการบริหาร

– เกณฑ์ประเมินคุณภาพผลงานศึกษานิเทศก์ฝ่ายวิจัยและบริการ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

หลังจากได้สร้างแบบประเมินผลและแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ เพื่อพิจารณาแก้ไขและขอคำแนะนำ แล้วจัดพิมพ์แบบประเมินที่แก้ไขแล้วอีกครั้งหนึ่งจำนวน 12 ชุด เพื่อนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ ในวันที่ 4 มกราคม 2526 ผู้วิจัยได้นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ และขอรับเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขด้วยตนเอง ในจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 12 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา จำนวน 5 ท่าน, จากหน่วยงานพิเศษเขต 4 ท่าน และคณาจารย์ทางด้านการนิเทศการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา 4 ท่าน ทุกท่านให้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้แบบประเมินและเสนอแนะความคิดเห็นเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ในวันที่ 8 มกราคม 2526

เมื่อได้รับแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ได้รวบรวมข้อเสนอแนะและข้อแก้ไขต่างๆ ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นควรให้มีการแก้ไขบ้างเล็กน้อยตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบประเมินและแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นได้จัดพิมพ์โรเนียว เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึง อธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำการศึกษา ทั้งในด้านการเดินทาง ไปวิเคราะห์งานและการศึกษาความคิดเห็นจากคณะศึกษานิเทศก์ เขตโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งในการนี้กรมสามัญศึกษา ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขตทุกเขตการศึกษาในการทำงานวิจัยของผู้วิจัย

การแจกแบบสอบถามได้เริ่มดำเนินการเมื่อ วันที่ 27 มกราคม 2526 โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขตเพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้คณะศึกษานิเทศก์ เขตโดยทางไปรษณีย์และขอรับคืนทางไปรษณีย์ ในการขอรับแบบสอบถามคืนนี้ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์เขต เขตการศึกษาละ 1 คน ช่วยทำหน้าที่ประสานงานเก็บแบบสอบถามคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ นอกจากเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย

ได้ส่งแบบสอบถามและขอรับคืนด้วยตนเอง รวมจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 218 ชุด ได้รับคืน 173 ชุด คิดเป็นร้อยละ 79.35 ของแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนแยกตามกลุ่มประชากรจากเขตการศึกษาต่างๆ ได้ดังตารางที่ 3 คือ

ตารางที่ 3

แสดงจำนวนชุดของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
เขตการศึกษา 2	25	18	72.00
เขตการศึกษา 4	19	17	89.47
เขตการศึกษา 5	25	22	88.00
เขตการศึกษา 6	26	19	73.07
เขตการศึกษา 8	30	21	70.00
เขตการศึกษา 9	31	27	87.09
เขตการศึกษา 10	27	20	74.07
เขตการศึกษา 12	24	21	87.50
เขตกรุงเทพมหานคร	11	8	72.72
รวม	218	173	79.35

4. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้คือ

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (percentage)
- 2) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลทั้ง 4 แบบ วิเคราะห์โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของแต่ละรายการประเมินในแบบประเมิน, ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ

ของคะแนนความคิดเห็น (c.v.) แล้วเรียงลำดับความสำคัญของรายการประเมิน เพื่อพิจารณาว่ารายการประเมินใดเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ การพิจารณาจะพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ของรายการประเมิน รายการประเมินข้อใดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-5.00 (กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง ถึง เห็นด้วยมากที่สุด) จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานต่อไป รายการประเมินใดมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.51 จะถือว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน ก็จะตัดทิ้งไป

ลำดับขั้นการหาค่าคะแนนเฉลี่ยมีดังนี้

ก. หาค่าความถี่ของแต่ละรายการประเมิน

ข. เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละรายการมีดังนี้

- เห็นด้วยมากที่สุดที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมิน ให้ 5 คะแนน
- เห็นด้วยมากที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมิน ให้ 4 คะแนน
- เห็นด้วยปานกลางที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมินให้ 3 คะแนน
- เห็นด้วยน้อยที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมิน ให้ 2 คะแนน
- เห็นด้วยน้อยที่สุดที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ประเมิน ให้ 1 คะแนน

ค. เอาความถี่คูณคะแนนในแต่ละช่องหาค่าคะแนนเฉลี่ยรวมแต่ละรายการแล้วคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย

3) การวิเคราะห์หาค่าความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (percentage) ในการเสนอผลการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยจะนำเสนอเฉพาะรายการเลือกที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะในการจัดดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานนอกจากในข้อ 11 และ 12 ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นในการจัดลำดับความสำคัญของแบบประเมินที่ผู้วิจัยนำเสนอและการจัดอัตราส่วนคะแนนในแต่ละแบบประเมิน ตามลำดับ ผู้วิจัยจะเสนอเป็นผลการวิเคราะห์ ประกอบความเรียง

5. ขั้นการหาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ประเมิน เป็นการคัดเลือกรายการประเมินจากแบบประเมินผลทั้ง 4 แบบ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.51-5.00 นำมารวบรวมขึ้นเป็นเกณฑ์

ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ส่วนรายการประเมินที่มีค่าต่ำกว่า 2.51 จะตัดทิ้งไป

นำเกณฑ์ประเมินผลที่รวบรวมขึ้นใหม่นี้ ส่งไปศึกษาความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 โดยส่งและขอรับคืนทางไปรษณีย์ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ α (α - coefficient) ของ Cronbach ถ้าผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ (α มีค่า 0.50 ขึ้นไป) ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ต่อไป แต่ถ้า α มีค่าต่ำกว่า 0.50 จะนำแบบประเมินนั้นมาปรับปรุงรายการประเมินเสียใหม่ แล้วนำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำเสนอต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{จำนวนศึกษานิเทศก์เขตที่ตอบแบบสอบถามนั้น}} \times 100$$

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้คำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรายการประเมินแต่ละข้อของแบบประเมินแต่ละแบบ ใช้สูตรของ Guildford (1956 : 44)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนศึกษานิเทศก์ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนั้น

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้คำนวณสภาพการกระจายของความเห็นของศึกษานิเทศก์ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการประเมินแต่ละข้อของแบบประเมิน ใช้สูตรของ Ferguson (1966 : 67)

$$S.D. = \frac{N(\sum x^2) - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว ยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนศึกษานิเทศก์ในเขตที่ตอบแบบสอบถามชุดนั้น

4. ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนความคิดเห็น (C.V.) ใช้คำนวณหาการกระจายของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการประเมินแต่ละข้อของแบบประเมินในรูปของร้อยละ ใช้สูตร

$$C.V. = \frac{100 \times S.D.}{\bar{X}}$$

เมื่อ C.V. แทน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนความคิดเห็น
 S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

5. ค่าสัมประสิทธิ์ α (α - coefficient) ใช้คำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินแต่ละแบบ โดยใช้สูตรที่ Cronbach พัฒนาขึ้น (อ้างโดย ประคอง วรรณสุต 2524 : 61-63)

$$f = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{s^2_i}{s^2_x} \right)$$

n แทน จำนวนข้อสอบ

s^2_i แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Variance of a single item)

แทน ความแปรปรวนของคะแนนของรายการทดสอบทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของรายการทดสอบแบบประเมินชุดนั้น

$$s^2_x = \frac{\sum x^2}{n} - \left(\frac{\sum x}{n} \right)^2$$

$$s^2_i = \frac{\sum x^2_i}{n} - \left(\frac{\sum x_i}{n} \right)^2$$

การนำเสนอข้อมูล ในการนำเสนอข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยจะได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ เขตที่มีต่อแบบประเมินผล และข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ เขตที่มีต่อหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังรายละเอียดที่จะปรากฏในบทที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

